TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. liepos 9 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra prekybos politika – Dempingas – Antidempingo muitai, nustatyti importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms – Reglamentas (EB) Nr. 91/2009 – Galiojimas – Reglamentas (EB) Nr. 384/96 – 2 straipsnio 10 ir 11 dalys – Teisė į gynybą“

Byloje C-104/19

dėl 2019 m. vasario 8 d. *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. vasario 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Donex Shipping and Forwarding BV

prieš

Staatssecretaris van Finaciën

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, teisėjai S. Rodin, D. Šváby, K. Jürimäe (pranešėja) ir N. Piçarra,

generalinis advokatas G. Pitruzzella,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. gruodžio 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Donex Shipping and Forwarding BV*, atstovaujamos advokato Y. Melin ir *advocaat* J. Biermasz,

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman ir J. Langer,

– Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos H. Marcos Fraile ir B. Driessen, padedamų advokatės N. Tuominen,

– Europos Komisijos, atstovaujamos M. França, T. Maxian Rusche, F. van Schaik ir C. E. E. Zois,

susipažinęs su 2020 m. kovo 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: nyderlandų.

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2009 m. sausio 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 91/2009, kuriuo tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms nustatomas galutinis antidempingo muitas (OL L 29, 2009, p. 1, toliau – ginčijamas reglamentas), galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Donex Shipping and Forwarding BV* (toliau – *Donex*) ir *Staatssecretaris van Financiën* (valstybės finansų sekretorius, Nyderlandai) ginčą dėl raginimų sumokėti antidempingo muitus už *Donex* importuotas geležines arba plienines tvirtinimo detales, kurių kilmės šalis yra Kinija.

Teisinis pagrindas

Pagrindinis reglamentas

3 Klostantis faktinėms aplinkybėms, dėl kurių buvo priimtas ginčijamas reglamentas, Europos Sąjungos antidempingo priemonių nustatymą reglamentuojančios nuostatos buvo išdėstytos 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 384/96 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 56, 1996, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 10 t., p. 45), iš dalies pakeistame paskiausiai 2005 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2117/2005 (OL L 340, 2005, p. 17; toliau – pagrindinis reglamentas).

4 Pagrindinio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Produktu dempingo kaina yra laikomas produktas, jeigu jo eksporto į Bendriją kaina yra mažesnė nei palyginamoji panašaus produkto kaina įprastomis prekybos sąlygomis eksportuojančioje valstybėje.“

5 Šio reglamento 2 straipsnio 10 ir 11 dalyse numatyta:

„10. Eksporto kaina ir normalioji vertė palyginamos teisingu būdu. Šis palyginimas turi būti atliktas tuo pačiu prekybos lygiu, lyginant per kiek galima artimesnį laiką darytus pardavimus, atsižvelgiant į kitus skirtumus, turinčius įtakos kainų palyginamumui. Jeigu nustatytos normalioji vertė ir eksporto kaina nėra vienodo palyginamojo pagrindo, jos turi būti koreguojamos kiekvienu atveju individualiai, atsižvelgiant į besiskiriančius veiksnius, kurie, kaip tvirtinama arba įrodyta, turi įtakos kainoms ir kainų palyginamumui. Vengiama bet kokio dvigubo koregavimo, ypač dėl nuolaidų, lengvatų, parduotų produktų kiekių ar prekybos lygio. Kai atsižvelgiama į nurodytas sąlygas, veiksniai, pagal kuriuos gali būti koreguojama, yra:

<…>

b) *Importo mokesčiai ir netiesioginiai mokesčiai*

Normalioji [normaliosios] vertės koregavimo suma turi atitikti visus importo mokesčius ir netiesioginius mokesčius, mokamus už panašų produktą arba jo gamybai panaudotas medžiagas, kai šis produktas skirtas vartoti eksportuojančioje valstybėje, bet kurie nėra renkami ar grąžinami, kai produktas eksportuojamas į Bendriją.

<…>

k) *Kiti veiksniai*

Gali būti koreguojama, kai skiriasi kiti, nuo a iki j pastraipose nenumatyti veiksniai, jeigu matyti, kad atsiradę skirtumai turi įtakos kainų palyginamumui, kaip numatyta pagal šią dalį, ypač jeigu pirkėjai vidaus rinkoje nuolatos moka skirtingas kainas dėl tokių veiksnių skirtumo.

<…>

11. Laikantis kitų taikytinų nuostatų dėl teisingo palyginimo, dempingo skirtumas tiriamuoju laikotarpiu paprastai nustatomas palyginant normaliosios vertės svertinį vidurkį su visų eksporto į Bendriją sandorių kainų svertiniu vidurkiu arba palyginant individualias normaliąsias vertes su kiekvieno sandorio individualiomis eksporto į Bendriją kainomis. Tačiau normalioji vertė, nustatyta svertinio vidurkio pagrindu, gali būti palyginama su visų individualių eksporto į Bendriją sandorių kainomis, jeigu yra tam tikra eksporto kainų tendencija, kuri žymiai skiriasi priklausomai nuo pirkėjų, regionų ar laiko periodų, ir jeigu pirmame šios dalies sakinyje nurodyti metodai neatspindi viso vykstančio dempingo masto. Be šios dalies nuostatų, galima pasinaudoti ir 17 straipsnyje nurodytu atrankos metodu.“

Ginčijamas reglamentas

6 2007 m. rugsėjo 26 d. *European Industrial Fasteners Institute* (EIFI) pateikus skundą, 2007 m. lapkričio 9 d. Europos Komisija paskelbė Pranešimą apie antidempingo tyrimo dėl tam tikrų Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinių arba plieninių tvirtinimo detalių importo inicijavimą (OL C 267, 2007, p. 31).

7 Tyrimas apėmė laikotarpį nuo 2006 m. spalio 1 d. iki 2007 m. rugsėjo 30 d. Tyrimas buvo atliekamas dėl tam tikrų geležinių arba plieninių tvirtinimo detalių, išskyrus pagamintas iš nerūdijančio plieno (toliau – atitinkamas produktas).

8 2008 m. rugpjūčio 4 d. visos suinteresuotosios šalys gavo informacinį dokumentą, kuriame išdėstomos tuo tyrimo etapu padarytos preliminarios išvados, o šalys raginamos dėl jų teikti pastabų.

9 2008 m. rugsėjo 18 d. buvo surengtas priešingas nuomones turinčių šalių susitikimas. Visos suinteresuotosios šalys, pateikusios pastabas dėl nagrinėjamo produkto apibrėžties, dalyvavo šiame susitikime.

10 Tyrimo pradžioje atitinkamo produkto klasifikacija buvo grindžiama produkto kontrolės numeriais. Po šio priešingas nuomones turinčių šalių susitikimo buvo nuspręsta, kad produkto savybėms, į kurias atsižvelgiama apskaičiuojant dempingo ir žalos skirtumus, turėtų būti priskirtas įprastinių ir specialiųjų tvirtinimo detalių skirtumas, kurio šioje klasifikacijoje iš pradžių nebuvo (ginčijamo reglamento 51 konstatuojamoji dalis). Tiek, kiek keli Kinijos importuotojai ir eksportuojantys gamintojai tvirtino, kad panašioje šalyje pagamintos tvirtinimo detalės nėra panašios į Kinijos gamintojų į Bendriją eksportuojamas tvirtinimo detales, atlikus tyrimą nustatyta, kad tiek specialieji, tiek įprastiniai produktai gaminami ir parduodami Indijoje ir kad šios tvirtinimo detalės pasižymėjo tokiomis pačiomis pagrindinėmis fizinėmis ir techninėmis savybėmis kaip ir iš Kinijos eksportuojami produktai (šio reglamento 56 konstatuojamoji dalis).

11 Ginčijamo reglamento 57 konstatuojamojoje dalyje padaryta išvada, kad Bendrijos pramonės Bendrijoje gaminamos ir parduodamos, Kinijoje gaminamos ir vidaus rinkoje parduodamos, Indijoje, kuri naudota kaip panaši šalis, gaminamos ir vidaus rinkoje parduodamos ir Kinijoje gaminamos bei Bendrijai parduodamos tvirtinimo detalės yra panašios, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 1 straipsnio 4 dalį.

12 Kinijos eksportuojančių gamintojų, kuriems nebuvo suteiktas rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančios įmonės statusas, atveju normalioji vertė ginčijamame reglamente buvo nustatyta remiantis panašios šalies gamintojo pateikta informacija. Indija buvo laikoma panašia šalimi atsižvelgiant į jos rinkai būdingas konkurencijos sąlygas ir atvirumą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad bendradarbiavęs Indijos gamintojas prekiavo į Kinijos eksportuojančių gamintojų produktus panašių rūšių produktais (šio reglamento 91 konstatuojamoji dalis).

13 Ginčijamo reglamento 97 ir 98 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(97) Viena iš bendrovių, kurių individualų nagrinėjimą leista atlikti, ir keli importuotojai teigė, kad, norint tinkamai palyginti, normalioji vertė, nustatyta remiantis vienu Indijos gamintoju, kuris tariamai negamino tos pačios rūšies tvirtinimo detalių, kaip tiriama bendrovė, nėra tinkamiausias pagrindas. Todėl siūloma, kad, kaip numatyta pagrindinio reglamento 2 straipsnio 7 dalies a punkte, normalioji vertė būtų apskaičiuota „remiantis kuriuo nors kitu pagrįstu pagrindu“, šiuo atveju – remiantis eksportuotojo duomenimis, pakoreguotais atsižvelgiant į tariamus žaliavų kaštų iškraipymus.

(98) Minėtas tvirtinimas buvo atmestas, nes nustatyta, kad Indijos gamintojas, kaip nurodyta 91 konstatuojamojoje dalyje, pardavė ir tokių rūšių tvirtinimo detales, kurios buvo panašios į eksportuojančių KLR gamintojų eksportuojamas tvirtinimo detales. Be to, kaip paaiškinta 103 konstatuojamojoje dalyje, normalioji vertė buvo atitinkamai pakoreguota, o tai turėjo poveikio kainų palyginamumui.“

14 Dėl normaliosios vertės ir eksporto kainų palyginimo ginčijamo reglamento 101–104 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(101) Normalioji vertė ir eksporto kainos buvo lyginamos remiantis gamintojo kainomis EXW sąlygomis. Siekiant užtikrinti teisingą normaliosios vertės ir eksporto kainos palyginimą pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį koreguojant buvo deramai atsižvelgta į skirtumus, darančius poveikį kainoms ir kainų palyginamumui.

(102) Iš [Kinijos] eksportuojamų ir Indijos bendradarbiaujančio gamintojo Indijos rinkoje parduodamų tvirtinimo detalių kainos lygintos atskiriant įprastinių ir specialiųjų rūšių tvirtinimo detales.

(103) Be to, remiantis vietoje surinktais duomenimis, Indijos gamintojo, kurio duomenys naudoti nustatant normaliąją vertę, kokybės kontrolės procedūros buvo pažangesnės už eksportuojančių Kinijos gamintojų, kurie iš esmės gamino ir eksportavo tik įprastinių rūšių tvirtinimo detales, taikytas procedūras. Tokiu atveju Indijos normalioji vertė koreguota remiantis kokybės kontrolės, kurią, kaip nustatyta, atliko Indijos gamintojas, sąnaudomis.

(104) Be to, prireikus atitinkamai koreguota atsižvelgiant į gabenimo, draudimo, tvarkymo ir papildomas išlaidas, taip pat pakavimo, kreditų ir banko mokesčius, jei jie, kaip nustatyta, buvo pagrįsti, tikslūs ir paremti patikrintais įrodymais.“

15 Nebendradarbiavusių bendrovių atveju dempingo skirtumas, taikomas nacionaliniu mastu visiems kitiems Kinijos eksportuotojams, sudarė 115,4 % CIF kainos Bendrijos pasienyje prieš sumokant muitą (ginčijamo reglamento 111 konstatuojamoji dalis).

16 Ginčijamo reglamento 229 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad nacionaliniu mastu taikomas žalos skirtumas sudaro 85 % šios kainos.

17 Šio reglamento 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse tam tikroms importuojamoms Kinijos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, išskyrus pagamintas iš nerūdijančio plieno, nustatytas galutinis antidempingo muitas. „Visoms kitoms bendrovėms“, kurios nėra įvardytos konkrečiai, šis muitas sudaro 85 %.

18 2011 m. liepos 28 d. PPO ginčų sprendimo taryba (toliau – GST) patvirtino joje įsteigto apeliacinio komiteto ataskaitą ir šia ataskaita iš dalies pakeistą specialiosios grupės ataskaitą byloje „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės, taikomos tam tikroms geležinėms ir plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (WT/DS 397) (toliau kartu – 2011 m. ataskaitos). Tose ataskaitose, be kita ko, buvo konstatuota, kad priimdama ginčijamą reglamentą Sąjunga pažeidė tam tikras PPO teisės nuostatas.

Įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 924/2012, (ES) 2015/519 ir (ES) 2016/278

19 Ginčijamas reglamentas buvo iš dalies pakeistas 2012 m. spalio 4 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 924/2012 (OL L 275, 2012, p. 1), siekiant ištaisyti pirmojo reglamento nuostatas, kurias 2011 m. ataskaitose GST pripažino nenuosekliomis, ir suderinti jį su GST rekomendacijomis ir sprendimais.

20 Įgyvendinimo reglamento Nr. 924/2012 1 straipsniu ginčijamame reglamente „visoms kitoms bendrovėms“ nustatytas antidempingo muito tarifas buvo pakeistas 74,1 % tarifu.

21 Pagal šio reglamento 2 straipsnį reglamentas įsigaliojo 2012 m. spalio 11 d.

22 Taip pakeistas antidempingo muitas buvo paliktas galioti 2015 m. kovo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/519, kuriuo, atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį, tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms nustatomas galutinis antidempingo muitas, o jo taikymas išplečiamas tam tikroms iš Malaizijos siunčiamoms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, deklaruojamoms arba nedeklaruojamoms kaip Malaizijos kilmės (OL L 82, 2015, p. 78).

23 2016 m. sausio 18 d. GST patvirtino apeliacinės tarybos ataskaitą ir šia ataskaita iš dalies pakeistą specialios grupės ataskaitą ginče „Europos Bendrijos – Galutinės antidempingo priemonės, taikomos tam tikroms Kinijos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms – Kinija remiasi Susitarimo dėl ginčų sprendimo 21.5 straipsniu“ (WT/DT 397/RW) (toliau kartu – 2016 m. ataskaitos). Šiose ataskaitose buvo konstatuota, kad Įgyvendinimo reglamentu Nr. 924/2012 Sąjunga pažeidė tam tikras PPO teisės nuostatas.

24 Remdamasi šiomis ataskaitomis Komisija priėmė 2016 m. vasario 26 d. įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/278, kuriuo panaikinamas galutinis antidempingo muitas, kuris buvo nustatytas tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms ir kurio taikymas buvo išplėstas tam tikroms iš Malaizijos siunčiamoms importuojamoms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, deklaruojamoms arba nedeklaruojamoms kaip Malaizijos kilmės (OL L 52, 2016, p. 24).

25 Šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsniu panaikinamas ginčijamu reglamentu nustatytas antidempingo muitas, iš dalies pakeistas Įgyvendinimo reglamentu Nr. 924/2012 ir paliktas galioti Įgyvendinimo reglamentu 2015/519.

26 Pagal Įgyvendinimo reglamento Nr. 2016/278 2 ir 3 straipsnius šis panaikinimas įsigaliojo 2016 m. vasario 28 d. ir jis negali būti pagrindas grąžinti iki tos datos surinktus muitus.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

27 2011 m. *Donex* deklaravo geležinių arba plieninių tvirtinimo detalių, kurias ji importavo Nyderlandų bendrovės, įsigijusios jas iš dviejų Tailande įsteigtų tiekėjų, vardu, išleidimą į laisvą apyvartą. Šiose deklaracijose *Donex* nurodė Tailandą kaip šių detalių kilmės šalį.

28 Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) atlikus tyrimą paaiškėjo, kad iš tikrųjų šių detalių kilmės šalis yra Kinija, todėl joms taikomas antidempingo muitas pagal ginčijamą reglamentą.

29 Todėl 2014 m. birželio 4 d. raginimai sumokėti antidempingo muitus buvo išsiųsti *Donex*. Šie muitai buvo nustatyti taikant „visoms kitoms bendrovėms“ taikomą 85 % tarifą.

30 *Donex* užginčijo šiuos raginimus sumokėti *Rechtbank Noord-Holland* (Šiaurės Olandijos apylinkės teismas, Nyderlandai), o vėliau pateikė apeliacinį skundą *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas, Nyderlandai). 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu šis teismas, nepritaręs argumentams, kuriais *Donex* ginčijo ginčijamo reglamento galiojimą, atmetė jam pateiktą apeliacinį skundą.

31 Būtent dėl šio sprendimo *Donex* pateikė kasacinį skundą *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas). Šiame teisme *Donex* pakartojo argumentus, kuriais ginčijo ginčijamo reglamento galiojimą.

32 Šis teismas pažymi, kad ginčijamame reglamente padarytas išvadas reikia vertinti atsižvelgiant tiek į šio reglamento, tiek į Įgyvendinimo reglamento Nr. 924/2012 konstatuojamąsias dalis.

33 Iš pradžių minėtas teismas kelia klausimą dėl ginčijamo reglamento galiojimo atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalį, kiek tai susiję su dempingo skirtumo nustatymu. Jo teigimu, iš ginčijamo reglamento 97 ir 98 konstatuojamųjų dalių, siejamų su Įgyvendinimo reglamento Nr. 924/2012 109 konstatuojamąja dalimi, matyti, kad apskaičiuojant dempingo skirtumą nebuvo atsižvelgta į tam tikrų rūšių nagrinėjamo produkto eksportą iš Kinijos, kai nėra panašios šalies gamintojo gaminamo ir parduodamo atitinkamos rūšies produkto. Toks neatsižvelgimas nesuderinamas su pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalimi, tai matyti ir iš 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Changshu City Standard Parts Factory ir Ningbo Jinding Fastener / Taryba* (C-376/15 P ir C-377/15 P, EU:C:2017:269).

34 Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori išsiaiškinti, ar minėtame sprendime padaryta išvada gali būti taikoma šioje byloje ir ar ginčijamo reglamento neteisėtumas yra toks rimtas, kad gali pateisinti jo pripažinimą negaliojančiu.

35 Tada šis teismas kelia klausimą dėl ginčijamo reglamento galiojimo atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį.

36 Pirma, minėtas teismas pažymi, kad atlikdama tyrimą, po kurio buvo priimtas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 924/2012, Komisija atsisakė atlikti prašomus koregavimus, susijusius su importo mokesčiais, netiesioginiais mokesčiais už referencinėje šalyje parduodamas žaliavas ir gamybos sąnaudų skirtumais, todėl galima daryti prielaidą, kad ir ginčijamame reglamente nebuvo atsižvelgta į tokius prašymus atlikti koregavimus. Kadangi Teisingumo Teismas nepateikė savo nuomonės šiuo klausimu byloje, kurioje priimtas 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Changshu City Standard Parts Factory ir Ningbo Jinding Fastener / Taryba* (C-376/15 P ir C-377/15 P, EU:C:2017:269), būtina pateikti prejudicinį klausimą šiuo klausimu.

37 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar ginčijamas reglamentas negalioja dėl to, kad atlikdama tyrimą Komisija laiku nepateikė Kinijos eksportuojantiems gamintojams reikiamos informacijos, visų pirma Indijos gamintojo duomenų, susijusių su normaliosios vertės nustatymu, ir taip sutrukdė jiems pagrįsti savo prašymus atlikti koregavimus.

38 Jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, kad ginčijamu reglamentu pažeidžiama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalis, taip pat kiltų klausimas dėl to, ar šis pažeidimas yra pakankamai sunkus, kad šis reglamentas būtų pripažintas negaliojančiu.

39 Šiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [ginčijamas] reglamentas negalioja Sąjungos importuotojui dėl [pagrindinio] reglamento 2 straipsnio 11 dalies pažeidimo, nes Taryba, atlikdama šioje nuostatoje numatytą palyginimą ir nustatydama nebendradarbia[vusių] Kinijos eksportuojančių gamintojų atitinkamų produktų dempingo skirtumą, neatsižvelgė į su tam tikromis produkto rūšimis susijusius eksporto sandorius?

2. Ar [ginčijamas] reglamentas negalioja Sąjungos importuotojui dėl [pagrindinio] reglamento 2 straipsnio 10 dalies pažeidimo, nes [Taryba ir Komisija], apskaičiuodamos atitinkamų produktų dempingo skirtumą ir lygindamos Indijos gamintojo produktų normaliąją vertę su tokių pat kiniškų produktų eksporto kainomis, atsisakė atsižvelgti į koregavimus, susijusius su importo mokesčiais ir netiesioginiais mokesčiais referencinėje valstybėje Indijoje, taip pat su gamybos ir gamybos išlaidų skirtumais, ir (arba) nes [Taryba ir Komisija] tyrimo metu (laiku) nepateikė bendradarbiaujantiems Kinijos eksportuojantiems gamintojams visų Indijos gamintojo duomenų, susijusių su normaliosios vertės nustatymu?“

Dėl prejudicinių klausimų

40 Dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar ginčijamas reglamentas negalioja dėl trijų priežasčių, kurių pirmoji yra susijusi su pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalies pažeidimu, o antroji ir trečioji – su to reglamento 2 straipsnio 10 dalies pažeidimu.

41 Pirmiausia reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai dėl ginčijamo reglamento galiojimo iš dalies grindžiami šio reglamento aiškinimu atsižvelgiant į Įgyvendinimo reglamentą Nr. 924/2012, kurį Teisingumo Teismas 2017 m. balandžio 5 d. Sprendime *Changshu City Standard Parts Factory ir Ningbo Jinding Fastener / Taryba* (C-376/15 P ir C-377/15 P, EU:C:2017:269) panaikino tiek, kiek jis susijęs su ieškovėmis byloje, kurioje priimtas tas sprendimas.

42 Šiuo klausimu iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos pagrindinės bylos aplinkybių chronologijos matyti, kad būtent pagal ginčijamą reglamentą, kuris vienintelis taikomas šioms aplinkybėms *ratione temporis*, buvo nustatytas 85 % dydžio antidempingo muitas, kurį raginama sumokėti pagrindinėje byloje.

43 Reikia priminti, kad akto galiojimo vertinimas, kurį Teisingumo Teismas turi atlikti nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, paprastai turi būti grindžiamas situacija, esančia šio akto priėmimo metu (1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *SAM Schiffahrt ir Stapf*, C-248/95 ir C-249/95, EU:C:1997:377, 46 punktas ir 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Gaz de France – Berliner Investissement*, C-247/08, EU:C:2009:600, 49 punktas).

44 Darytina išvada, kad nei Įgyvendinimo reglamento Nr. 924/2012 priėmimas, nei jo dalinis panaikinimas 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimu *Changshu City Standard Parts Factory ir Ningbo Jinding Fastener / Taryba* (C-376/15 P ir C-377/15 P, EU:C:2017:269) negali turėti įtakos ginčijamo reglamento galiojimui, nes šios dvi aplinkybės susiklostė po šio reglamento priėmimo.

45 Antra, tiek, kiek šalys pagrindinėje byloje ir kitos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodytos suinteresuotosios šalys, pateikusios pastabas Teisingumo Teismui, aptarė 2011 m. ir 2016 m. ataskaitų poveikio ginčijamo reglamento galiojimui klausimą, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog šio reglamento galiojimo negalima vertinti atsižvelgiant į 2011 m. ataskaitas.

46 Tik dviem išimtiniais atvejais, susijusiais su Sąjungos teisės aktų leidėjo valia pačiam apriboti savo diskreciją taikant PPO taisykles, Teisingumo Teismas pripažino, kad prireikus Sąjungos teismas turi patikrinti Sąjungos teisės aktų teisėtumą PPO susitarimų ar GST sprendimo, kuriuo konstatuojamas šių susitarimų nesilaikymas, atžvilgiu. Taip yra visų pirma tada, kai Sąjunga ketina įvykdyti konkretų pagal šiuos susitarimus prisiimtą įsipareigojimą, ir, antra, tada, kai atitinkamame Sąjungos teisės akte yra aiški nuoroda į konkrečias šių susitarimų nuostatas (žr. 2018 m. spalio 18 d. Sprendimo *Rotho Blaas*, C-207/17, EU:C:2018:840, 47 ir 48 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

47 Reikia pažymėti, kad ginčijamame reglamente nėra aiškios nuorodos į PPO teisės nuostatas ir iš jo nematyti, kad priimdama šį reglamentą Taryba ketino įgyvendinti konkretų šiomis aplinkybėmis prisiimtą įsipareigojimą. Be to, 2011 m. ataskaitos parengtos po šio reglamento priėmimo, todėl negali būti laikomos jo teisiniu pagrindu (2018 m. spalio 18 d. Sprendimo *Rotho Blaas*, C-207/17, EU:C:2018:840, 51 punktas).

48 Dėl tų pačių priežasčių ginčijamo reglamento galiojimas taip pat negali būti vertinamas atsižvelgiant į 2016 m. ataskaitas.

49 Pateikus šias pirmines pastabas reikia vieną po kitos išnagrinėti tris prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytas negaliojimo priežastis.

50 Pirma, šis teismas teiraujasi, ar ginčijamu reglamentu pažeidžiama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalis, nes Taryba, nustatydama dempingo skirtumą nebendradarbiavusiems Kinijos eksportuojantiems gamintojams ir atlikdama šioje nuostatoje numatytą palyginimą, neatsižvelgė į tam tikrų atitinkamo produkto rūšių eksporto sandorius.

51 Reikia priminti, kad pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalyje numatyti du normaliosios vertės ir eksporto kainos palyginimo metodai, taikomi apskaičiuojant dempingo skirtumą. Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją nesvarbu, koks pasirinktas palyginimo metodas, Taryba ir Komisija (toliau kartu – Sąjungos institucijos) šio apskaičiavimo tikslais privalo atsižvelgti į visus tiriamo produkto, koks jis apibrėžtas tyrimo pradžioje, eksporto į Sąjungą sandorius, taigi negali neatsižvelgti į tam tikrų šio produkto rūšių eksporto į Sąjungą sandorius (šiuo klausimu žr. 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Changshu City Standard Parts Factory ir Ningbo Jinding Fastener / Taryba*, C-376/15 P ir C-377/15 P, EU:C:2017:269, 53, 60, 61 ir 68 punktus).

52 Nagrinėjamu atveju, priešingai prielaidai, kuria grindžiama pirmoji negaliojimo priežastis, nei iš jokios ginčijamo reglamento konstatuojamosios dalies, nei iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos nematyti, kad priimdamos šį reglamentą ir, konkrečiau kalbant, lygindamos normaliąją vertę ir eksporto kainą, kad apskaičiuotų dempingo skirtumą, Sąjungos institucijos neatsižvelgė į eksporto sandorius, susijusius su tam tikromis nagrinėjamo produkto rūšimis.

53 Atvirkščiai, pirma, tiek iš ginčijamo reglamento 56 ir 57 konstatuojamųjų dalių, tiek iš 102 konstatuojamosios dalies matyti, kad Sąjungos institucijos iš tikrųjų atsižvelgė į visus su atitinkamu produktu susijusius eksporto sandorius, kad palygintų normaliąją vertę ir eksporto kainą. Iš

tiesų šio reglamento 56 ir 57 konstatuojamosiose dalyse nurodyta, kad atlikus tyrimą, po kurio buvo priimtas šis reglamentas, paaiškėjo, kad tiek specialiosios, tiek įprastinės tvirtinimo detalės buvo gaminamos ir parduodamos Indijoje ir kad Kinijos eksportuojančių gamintojų ir Indijos vidaus rinkoje gaminamos ir parduodamos tvirtinimo detalės pasižymi tomis pačiomis pagrindinėmis fizinėmis ir techninėmis savybėmis ir yra panašios. Dėl minėto reglamento 102 konstatuojamosios dalies reikia pažymėti, kad joje daromas skirtumas tarp įprastinių ir specialiųjų tvirtinimo detalių.

54 Iš ginčijamo reglamento 97 ir 98 konstatuojamųjų dalių, kurias prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konkrečiai nurodo savo prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuose, negalima daryti jokios kitos išvados. Iš tikrųjų atsakant į per tyrimą pateiktą argumentą šiose konstatuojamosiose dalyse tik pažymima, kad Indijos gamintojas prekiavo tvirtinimo detalėmis, panašiomis į Kinijos eksportuojančių gamintojų eksportuojamas detales, ir kad, siekiant užtikrinti kainų palyginamumą, normalioji vertė buvo atitinkamai pakoreguota.

55 Šiomis aplinkybėmis, nors, kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Sąjungos institucijos pakoregavo normaliąją vertę siekdamos užtikrinti kainų palyginamumą, ši aplinkybė visiškai nereiškia, kad lygindamos normaliąją vertę ir eksporto kainą jos neatsižvelgė į sandorius, susijusius su tam tikromis nagrinėjamo produkto rūšimis. Iš tiesų į kainų palyginamumą atsižvelgiama ne taikant pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalį, o taikant šio reglamento 2 straipsnio 10 dalį (šiuo klausimu žr. 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Changshu City Standard Parts Factory ir Ningbo Jinding Fastener / Taryba*, C-376/15 P ir C-377/15 P, EU:C:2017:269, 68 punktą).

56 Antra, reikia pridurti, kad atsakydama į Teisingumo Teismo prašymą Komisija pateikė jam išsamų nebendradarbiavusių Kinijos eksportuojančių gamintojų dempingo skirtumo apskaičiavimą ir šio apskaičiavimo paaiškinimus. Išanalizavus šias aplinkybes matyti, kad atlikdamos tokį apskaičiavimą Sąjungos institucijos nuolat atsižvelgdavo į visus atitinkamo produkto eksporto sandorius.

57 Todėl Sąjungos institucijoms negalima priekaištauti dėl to, kad atlikdamos pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalyje numatytą palyginimą ir apskaičiuodamos ginčijamame reglamente nebendradarbiavusių Kinijos eksportuojančių gamintojų dempingo skirtumą jos neatsižvelgė į sandorius, susijusius su tam tikromis atitinkamo produkto rūšimis.

58 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi, ar ginčijamu reglamentu pažeidžiama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalis, nes nustatydamos atitinkamų produktų dempingo skirtumo dydį Sąjungos institucijos, lygindamos Indijos gamintojo produktų normaliąją vertę ir panašių Kinijos produktų eksporto kainas, neatsižvelgė į koregavimus, susijusius su Indijos importo mokesčiais ir netiesioginiais mokesčiais, taip pat gamybos skirtumais ir skirtingomis gamybos sąnaudomis.

59 Šiuo klausimu reikia priminti, jog pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalyje numatyta: jeigu normalioji vertė ir eksporto kaina nėra vienodo palyginamojo pagrindo, jos turi būti koreguojamos, atsižvelgiant į besiskiriančius veiksnius, kurie, kaip tvirtinama arba įrodyta, turi įtakos kainoms.

60 Šiuo klausimu taip pat reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją šalis, pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį prašanti koregavimo, kad būtų galima palyginti normaliąją vertę ir eksporto kainą ir nustatyti dempingo skirtumą, turi pateikti įrodymų, kad jos prašymas yra pagrįstas (šiuo klausimu žr. 1987 m. gegužės 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nachi Fujikoshi / Taryba*, 255/84, EU:C:1987:203, 33 punktą ir 2012 m. vasario 16 d. Sprendimo *Taryba ir Komisija / Interpipe Niko Tube ir Interpipe NTRP*, C-191/09 P ir C-200/09 P, EU:C:2012:78, 58 punktą).

61 Nagrinėjamu atveju iš ginčijamo reglamento 101–104 konstatuojamųjų dalių matyti, kad siekdamos teisingai palyginti normaliąją vertę ir eksporto kainas Sąjungos institucijos atliko atitinkamus koregavimus.

62 Vis dėlto neatrodo, kad Sąjungos institucijoms buvo pateikti prašymai atlikti koregavimus, susijusius su Indijos importo ir netiesioginiais mokesčiais, taip pat gamybos skirtumais ir gamybos sąnaudomis.

63 Šią aplinkybę patvirtina visų suinteresuotųjų šalių pastabų, kurias vykstant tyrimui Komisija gavo išsiuntusi informacinį dokumentą, analizė. Iš tiesų tose pastabose, kurias Komisija Teisingumo Teismo prašymu pateikė nagrinėjamoje byloje, neminimas joks prašymas atlikti koregavimą, pavyzdžiui, vieną iš nurodytųjų ankstesniame šio sprendimo punkte.

64 Todėl, nesant jokio prašymo atlikti koregavimą, pavyzdžiui, vieną iš nurodytųjų šio sprendimo 62 punkte, ir nesant jokių įrodymų, patvirtinančių tokių koregavimų pagrįstumą, Sąjungos institucijoms negalima priekaištauti dėl to, kad ginčijamame reglamente jos neatliko tokių koregavimų. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į Teisingumo Teisme vykusias diskusijas, nebūtina nustatyti, ar (o prireikus ir kokiomis sąlygomis) toks importuotojas, kaip *Donex*, nacionaliniame teisme gali remtis tariamu šių institucijų koregavimų neatlikimu.

65 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi, ar ginčijamu reglamentu pažeidžiama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalis, nes vykstant tyrimui, po kurio jis buvo priimtas, Sąjungos institucijos bendradarbiavusiems Kinijos eksportuojantiems gamintojams nepateikė arba laiku nepateikė visų Indijos gamintojo duomenų, susijusių su normaliosios vertės nustatymu.

66 Šiuo klausimu iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų matyti, kad, šio teismo nuomone, bent laiku nepateikusios Kinijos eksportuojantiems gamintojams šių duomenų Sąjungos institucijos sutrukdė jiems tinkamai pagrįsti savo prašymus atlikti koregavimą. Be to, Teisingumo Teismui pateiktose rašytinėse pastabose *Donex* tvirtina, kad dėl tokio pavėluoto informavimo šie eksportuojantys gamintojai negalėjo tinkamai pasinaudoti savo teise prašyti atlikti koregavimus ir atitinkamai pagrįsti savo prašymus.

67 Neatsižvelgiant į klausimą, ar pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį Sąjungos institucijos suinteresuotosioms šalims privalo pateikti informaciją apie normaliosios vertės nustatymą remiantis panašios šalies gamintojo kainomis, atrodo, kad, kaip teisingai pažymi Sąjungos institucijos ir kaip išvados 64 punkte teigė generalinis advokatas, nurodant trečiąją negaliojimo priežastį šioms institucijoms iš esmės priekaištaujama dėl to, kad jos pažeidė Kinijos eksportuojančių gamintojų, pasinaudojusių savo procesinėmis teisėmis per tyrimą, po kurio buvo priimtas ginčijamas reglamentas, teisę į gynybą.

68 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad bendrovė, kuri nedalyvavo atliekant dempingo tyrimo procedūrą ir nėra susijusi su jokiu šalies, dėl kurios atliekamas tyrimas, eksportuojančiu gamintoju, negali pati reikalauti teisės į gynybą per procedūrą, kurioje ji nedalyvavo (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 10 d. *Fliesen-Zentrum Deutschland*, C-687/13, EU:C:2015:573, 73 punktą).

69 Kaip generalinis advokatas iš esmės pažymėjo išvados 60 punkte, tas pats turi būti taikoma *a fortiori*, kai tokia bendrovė ketina remtis šalies eksportuojančių gamintojų, su kuriais ji visiškai nesusijusi, teisės į gynybą pažeidimu.

70 Iš tiesų, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 57 punkte, antidempingo procedūros sistemoje pagrindiniu reglamentu tam tikriems suinteresuotiesiems subjektams suteikiamos procesinės teisės ir garantijos, kurių įgyvendinimas vis dėlto priklauso nuo aktyvaus šių subjektų dalyvavimo pačioje procedūroje, kuri turi būti įgyvendinama bent jau per nustatytą terminą pateikiant raštišką prašymą.

71 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad, pirma, nei *Donex*, nei jos tiekėjai nedalyvavo tyrimo procedūroje, po kurios buvo priimtas ginčijamas reglamentas, ir, antra, *Donex* neatrodo susijusi su joje dalyvavusiais Kinijos eksportuojančiais gamintojais. Todėl, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 65 punkte, ši bendrovė negali remtis tariamu tų gamintojų teisės į gynybą pažeidimu.

72 Šios išvados nepaneigia tai, kad trečioji negaliojimo priežastis formaliai grindžiama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalies pažeidimu dėl klaidos, turinčios įtakos teisingam normaliosios vertės ir eksporto kainos palyginimui. Šiam palyginimui įtakos galbūt turinti klaida yra tik galima nurodyto tam tikrų duomenų nepateikimo, bent jau laiku, Kinijos eksportuojantiems gamintojams pasekmė. Vis dėlto, kaip nurodyta šio sprendimo 67 punkte, dėl tokio nepateikimo, jei jis būtų įrodytas, būtų pažeista jų teisė į gynybą.

73 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad išnagrinėjus juos nenustatyta jokių aplinkybių, galinčių turėti įtakos ginčijamo reglamento galiojimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

74 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

Išnagrinėjus prejudicinius klausimus nenustatyta jokių aplinkybių, galinčių turėti įtakos 2009 m. sausio 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 91/2009, kuriuo tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms nustatomas galutinis antidempingo muitas, galiojimui.

Parašai.